

Табела 5.2. Спецификација предмета
Спецификацију треба дати за сваки предмет из студијског програма.

Студијски програм: Основне академске студије социологије
Назив предмета: Социологија града
Наставник/наставници: проф. др Петровић З. Мина, проф. др Бацковић Д. Вера, доц. др Петровић С. Јелисавета
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Одслушани предмети Теорије друштвене структуре и система, Теорије о друштвеним променама, Методологија социолошких истраживања и Социологија руралног развоја
Циљ предмета је да се студенти оспособе за социолошко разумевање и критичко проучавање услова живота у савременим градовима као мултидимензионалним друштвеним ентитетима.
Исход предмета је способност студената да аналитички проучавају друштвене процесе и стања, а посебно друштвене неједнакости, из просторне перспективе, која пружа најнепосреднији увид у значење и значај структурних и актерских димензија друштвености.
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Различити концепти разумевања друштва повезују се са кључним теоријским правцима у социологији града (теорија модернизације, људске екологије, неомарксистичка, неовеберијанска). Промене у развоју савременог друштва повезују се са променама у урбаној политици, чија начела најнепосредније одређују услове и квалитет свакодневног живота све већег броја људи на планети. Акцентује се помак од редистрибутивних механизма расподеле кључних градских ресурса ка предузетничком управљању ради подизања глобалне (економске) конкурентности градова уз смањење програма урбане обнове сиромашних подручја и експанзију центрификације, што условљава пораст социо-просторних неједнакости, резиденцијалне сегрегације, па и гетоизације градова. Последици пораст приватизације, комерцијализације и фрагментације градских простора проблематизује се кроз појмове урбанитета (културе толеранције, уважавања различитости) и јавног простора у граду. Разматра се искуство градова развијеног света, земаља у развоју, као и градова који су прошли кроз искуство социјалистичког система, са нагласком на искуству градова у Србији односно Београда. Специфичности градова у различитим контекстима допуњују се из перспективе савремене глобализације која подстиче умрежавање градова али генерише и нове разлике међу њима. Трагање за алтернативним перспективама и питање урбаних протеста и борби, такође је једна од значајних тема курса.</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>У оквиру аудиторних вежби, садржај односно кључне теме курса анализирају се на подацима емпиријских истраживања, стратешким документима и међународним индикаторима. Студенти (појединачно или у групи) бирају једну истраживачку тему (на пример: центрификација суседства), дефинишу искуствени оквир и за њега релевантна истраживачке питања, проналазе адекватан концепт и технику прикупљања података и операционализују концепте.</p>
<p>Литература</p> <p>Општа обавезна литература</p> <ul style="list-style-type: none"> • Сретен Вујовић и Мина Петровић, 2005. <i>Урбана социологија</i>, Завод за уџбенике и наставна средства: Београд: ИСИ ФФ, стр. 13-65; 69-164; 208-217; 263-333; 362-371. • Сретен Вујовић, 1997. <i>Град у сенци рата</i>, Београд: ИСИ ФФ, стр. 27-44; 107-168. • Сретен Вујовић и Мина Петровић, 2006. Главни актери и битне промене у постсоцијалистичком урбаном развоју Београда, У: Томановић, С. (ур.) <i>Друштво у превирању</i>, Београд: ИСИ ФФ, стр. 157-178. • Мина Петровић, 2004. <i>Социологија становања</i>, Београд: ИСИ ФФ, стр. 22-40; 53-56; 60-65; 93-97; 143-148; 197-199. • Мина Петровић, 2004. Глобализација и градови, <i>Социологија</i> 46(2): 19-44. • Мина Петровић, 2000. Градови у транзицији: искуства развијених земаља у последњим деценијама 20. века, <i>Социологија</i> 42(3): 409-436.

- Сретен Вујовић, 1990. *Људи и градови*, Београд: ФФ, Будва: Медитеран, стр. 22-34.
- Мина Петровић, 2009. *Трансформација градова – деполитизација урбаног питања*, Београд: ИСИ ФФ, стр. 20-69; 99; 108-112; 119-175; 199-223; 224-255.
- Мина Петровић, 2008. Истраживање социјалних аспеката урбаног суседства, *Социологија* 50(1): 55-78.

Општа допунска литература

- Мина Петровић, 2014. *Друштво и градови*. Београд: ИСИ ФФ.
- Вера Бацковић, 2018. *Центрификација као социопросторни феномен савременог града*, Београд: Чигоја штампа; ИСИ ФФ.
- Огњен Ћалдаровић, 1985. *Уrbana sociologija: Socijalna teorija i urbano pitanje*. Zagreb: Globus.
- Сима Ћирковић, 2001. *Неостварена аутономија: градска друштва у Србији и Босни, Работници, војници, духовници*, Београд: Equilibrium, стр. 259-276.
- United Nations, 2019. *World Urbanization Prospects The 2018 Revision*, New York: UN
- Ана Пајванчић, 2017. *Глобални урбани процеси. Стања, концепти и алтернативе*, Нови Сад: Mediterran publishing.
- Огњен Ћалдаровић, 2011. *Уrbano društvo na početku 21. stoljeća: Osnovni sociološki procesi i dileme*, Zagreb: Naklada Jesenski i Turk.
- Јана Шаринић и Огњен Ћалдаровић, 2015. *Сувремена sociologija grada*, Zagreb: Naklada Jesenski i Turk.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 15x2	Практична настава: 15x2
------------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

Методe извођења наставе - предавања, истраживачки пројекат, презентације пројеката

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	20	усмени испит	70
колоквијум-и		.....	
семинар-и			

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужна 2 странице А4 формата